

Suomalaiset ja kirjastot 2023

Sakari Nurmela
Kantar Public

Johdanto

Seuraavassa esitetään yhteenveto tutkimuksesta, jossa selvitettiin suomalaisten suhdetta kirjastoon: kuinka he käyttävät sitä ja minkälaisia käsityksiä he liittävät siihen.

Kirjastojen käytön osalta kiinnostuksen kohteena oli niissä käyminen viime vuonna, näkemykset käytöstä verrattuna korona-aikaan sekä arviot tulevasta käytöstä. Erikseen selvitettiin fyysistä vierailua kirjastossa sekä sen käyttämistä verkossa.

Lisäksi kysyttiin kirjastosuhteen mahdollisesta muuttumisesta kuluneen vuoden – kahden aikana sekä sitä, minkä asioiden toteutuminen voisi saada käyttämään nykyistä enemmän kirjastoa.

Omassa kysymyksessään tutkimukseen osallistuneet saivat kertoa, kuinka tärkeänä he pitävät sitä, että kirjasto huolehtii eräistä asioista.

Lopuksi tarkasteltiin sitä, kokevatko suomalaiset saavansa kirjastossa hyvää palvelua yleensä sekä saako siellä tarvitsemaansa henkilökohtaista palvelua vaivattomasti.

Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 6. - 12.1.2023. Kyseessä on Kantar Publicin käyttämä viikkovastaaajapaneeli, jonka tiedonsiirrossa hyödynnetään internetiä.

Haastattelujen kokonaismäärä on 1 043 Tutkimusotos muodostettiin monivaiheisella ositetulla otannalla. Tutkimustulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla noin 3,1 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Tutkimukseen osallistuneiden joukko edustaa maamme 18 – 79 -vuotta täyttäneitä väestöä pl. Ahvenanmaan maakunnassa asuvat.

Kantar Public on toteuttanut tutkimuksen Suomen kirjastoseuran toimeksiannosta.

Valtaosa kävi kirjastossa viime vuonnakin

Edelleen voi sanoa, että erilaisia kirjaston käyttötapoja on melkein yhtä paljon kuin käyttäjiäkin. Eri ihmiset ovat yhteydessä kirjastoon eri tavoin. Silti valtaosa asioi siellä ainakin joskus.

Sama pätee viime vuoteen. **Useampi kuin kaksi kolmesta (70 %) kertoi käyneensä siellä paikan päällä.** Kuusi prosenttia oli tehnyt niin vähintään kerran viikossa, 24 prosenttia 1-3 kertaa kuukaudessa.

Kahdelle viidestä (40 %) vierailu kirjastoon oli osunut harvemmin. 13 prosenttia sanoi käyneensä siellä pari – kolmen kuukauden välein, 18 prosenttia kerran – pari vuodessa, 9 prosentin poikettua paikalle vain satunnaisesti.

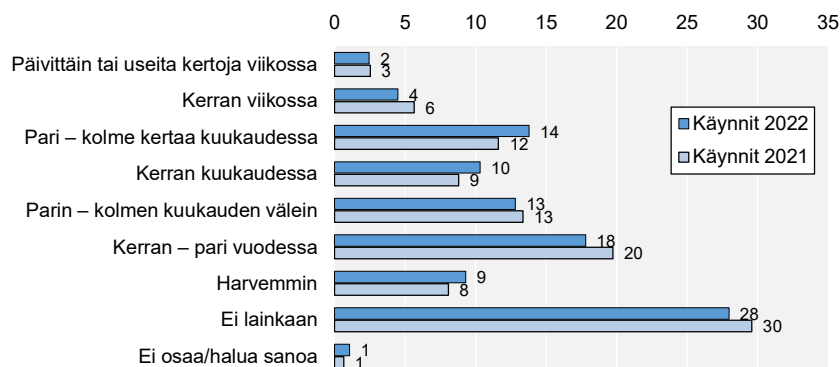
Naiset olivat olleet hieman aktiivisempia kirjastojen käyttäjiä kuin miehet. Enintään 30- ja 40-49-vuotiaat kertoivat käyttäneensä niitä enemmän kuin muun ikäiset, opiskelijat aktiivisemmin kuin muut ammattiryhmät.

Akateemisesti koulutetut olivat käyneet kirjastossa keskimääräistä useammin, pieni- ja hyvätuloiset aktiivisemmin kuin keskituloisten talouksien jäsenet.

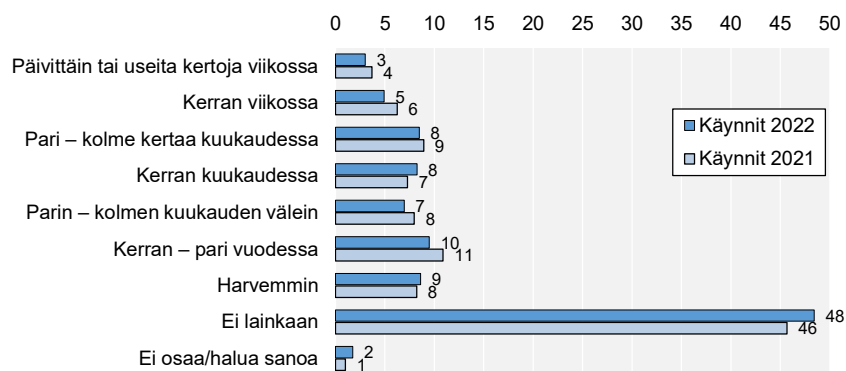
Vasemmistolaisittain ajattelevat olivat olleet aktiivisempia kirjastonkäyttäjiä kuin itsensä poliittiseen oikeiston sijoittavat. Vihreät ja vasemmistoliittolaiset olivat olleet suumpien puolueiden kannattajista ahkerimmat kirjastossa kävijät.

Pieni ero syntyi myös eri yhteiskuntaluokkien välille. Ylempään ja alempaan keskiluokkaan kuuluvat kertoivat käyneensä kirjastossa useammin kuin ne, jotka kokevat olevansa osa työväenluokkaa.

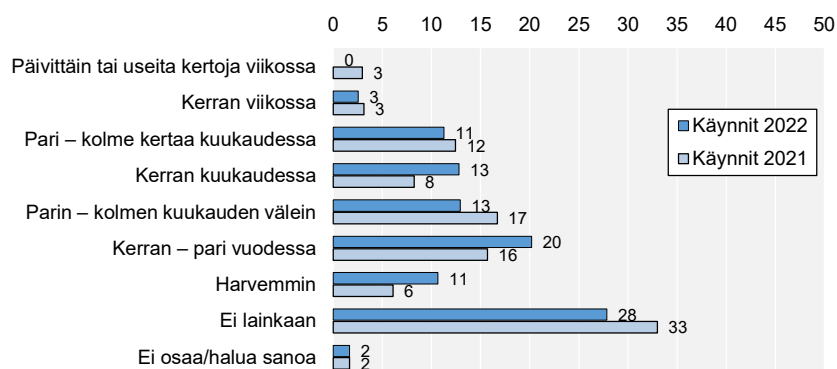
Kirjaston käyttäminen paikan päällä edellisenä vuonna (%), n=1043, 1001

Kirjaston käyttäminen verkossa edellisenä vuonna (%), n=1043, 1001

Kirjastossa käyminen talouden lapsen kanssa edellisenä vuonna (taloudessa lapsia/ %), n=178, 176

Perheellisiltä kysyttiin yhdessä lasten kanssa tehdyistä kirjastokäynneistä. Pääpiirteissään ne muistuttivat suomalaisten vierailuja kirjastoihin yleensä ottaen.

Noin kaksi kolmesta lapsiperheellisestä oli käynyt lapsen tai lasten kanssa kirjastossa. 14 prosenttia oli tehnyt niin useamman kerran kuukaudessa, hieman useampi kuin joka neljäs (27 %) vähintään kerran kuukaudessa.

Myös verkossa tapahtuneesta kirjaston käyttämisestä kysyttiin. Niukalla enemmistöllä (50 %) oli siitakin ainakin jonkinlaista kokemusta. 48 prosenttia oli jättänyt verkkokoasioinnin kokonaan väliin.

Ikä vaikuttaa verkkokoasioinnin yleisyyteen. Enintään 30 sekä 40-49-vuotiaiden enemmistöt olivat asioineet kirjastossa silläkin tavalla.

Silti esimerkiksi 70 vuotta täyttäneistä 42 prosenttia oli ainakin kokeillut verkkokoasiointia. Joka viides (21 %) ikäryhmään kuuluva asioi kirjastossa verkon yli vähintään kerran kuukaudessa.

Muuten tässä erottuivat samat väestöryhmät kuin edelläkin. Opiskelijat, akateemisesti koulutetut, ylempään keskiluokkaan identifioituvat sekä vasemmistolaisittain ajattelevat osoittautuivat keskimääräistä ahkeramiksi kirjastojen verkkopalveluiden käyttäjiksi.

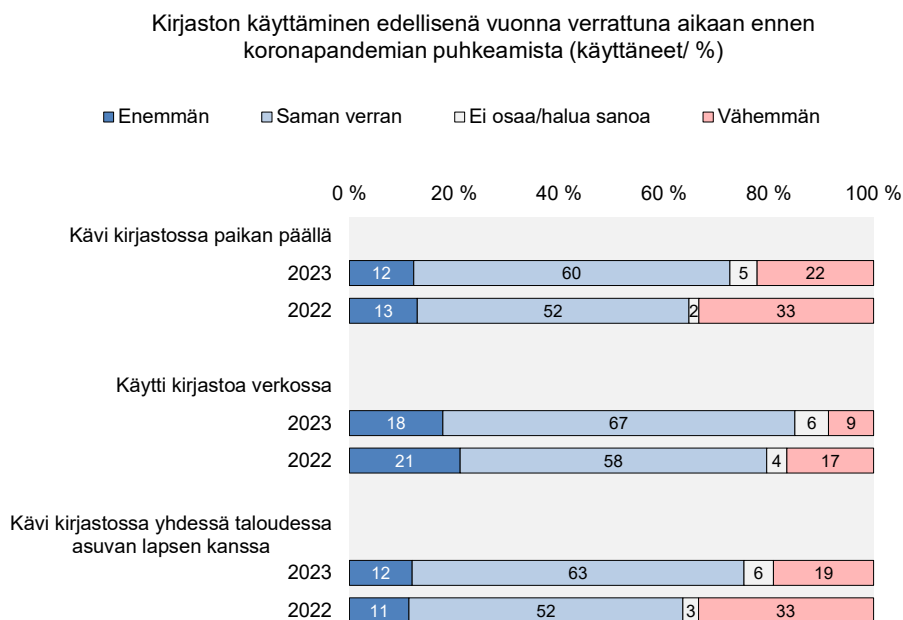
Pääkaupunkiseudulta ja kaupungeista yleensä heitä löysi enemmän kuin maaseutumaisissa kunnissa asuvista.

Kirjaston käyttö palautumassa pandemiaa edeltäneelle tasolle

Tuoreessa tutkimuksessa 28 prosenttia totesi sanoa, ettei ollut lainkaan käynyt kirjastossa paikan päällä viime vuoden aikana. Se on selvästi suurempi luku kuin marraskuussa 2020 toteutetussa kyselyssä paljastunut, koronapandemian edeltävän ajan kirjastonkäyttöä kuvannut luku.

Silloin 13 prosenttia kertoi, ettei ollut käynyt lainkaan kirjastossa.

Vaikka kysymykset eivät olekaan täysin yhteismitallisia (2020 kysyttiin kirjastossa käymistä yleensä), voi ajatella, ettei kirjaston käyttö ole vielääkään täysin palautunut korona-aikaa edeltäneelle tasolle.

Tilanne taitaa kuitenkin olla muuttumassa siihen suuntaan. Nyt nimittäin selkeä enemmistö kertoi käyttäneensä kirjastoa viime vuonna samalla tavalla kuin ennen pandemiaa. Kun tuoretta tulosta vertaa vuoden takaiseen, on selviä viitteitä siitä, että aiempaa useampi on hyödyntänyt kirjaston palveluja.

Tämä koskee niin käyntiä paikan päällä yksin tai lapsen kanssa kuin palveluiden käyttämistä verkossa.

Verkkoasioinnin voi sanoa jopa hieman yleistyneen pandemiaa edeltäneestä ajasta. Kaksi kolmesta (67 %) oli tehnyt sitä viime vuonna yhtä paljon kuin ennen koronaa, asiointia lisänneiden määrän ollessa kaksinkertainen verrattuna siihen joukkoon, joka oli käyttänyt kirjaston verkkopalveluita aiempaa vähemmän.

Paikan päällä saman verran kuin ennen koronapandemiaa käyneitä on nyt enemmän kuin vuosi sitten. Niitä, jotka ovat käyneet kirjastossa harvemmin kuin ennen pandemiaa on kaksinkertainen määrä verrattuna niihin, jotka ovat lisänneet käyntejään.

Tänä vuonna kirjaston käyttöä aiotaan hieman lisätä

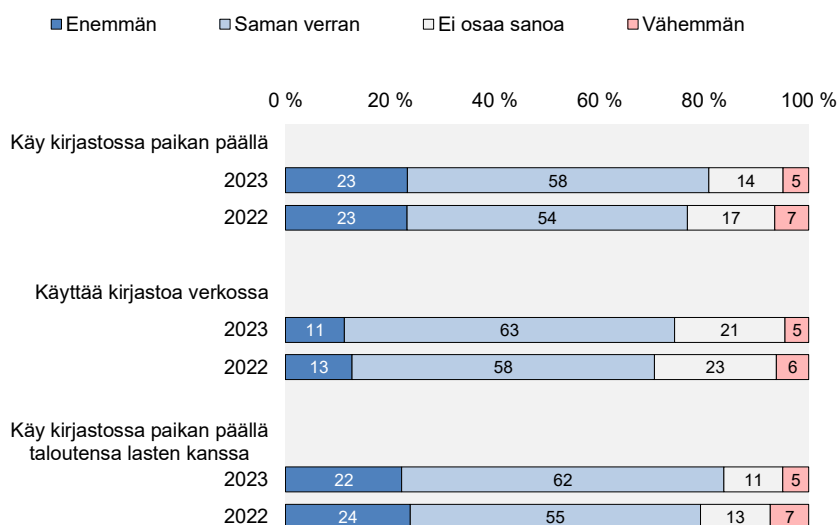
Enemmistö uskoo käyttävänsä kirjastoja tänä vuonna samalla tavalla kuin edellisvuonna. Toisaalta niitä, jotka aikovat käydä siellä useammin on selvästi enemmän kuin sellaisia, jotka uskovat tekevänsä niin aiempaa harvemmin.

Niinpä voi ajatella, että mikäli koronavirus ei aiheuta yllätyksiä, kirjastoissa käyminen ja kirjastojen käyttö voivat normalisoitua lopullisesti tämän vuoden aikana.

23 prosenttia uskoo käyvänsä silloin kirjastossa enemmän kuin edellisenä vuonna. Niistä, joilla on lapsia 22 prosenttia arvelee samaa yhdessä lapsen kanssa tehtävistä kirjastovierailuista.

Enemmistö (63 %) uumoilee käyttävänsä kirjastopalveluja verkossa yhtä paljon kuin viime vuonna. 11 prosenttia uskoo tekevänsä niin aiempaa enemmän 5 prosenttia vähemmän kuin aikaisemmin.

Kirjaston käyttäminen seuraavana vuonna kuluneeseen vuoteen verrattuna, aikoo käyttää... (%)

Kirjaston käyttöaiheet ovat varsin saman tyyppisiä kaikissa väestöryhmissä, eikä mitään niistä voi suoraan nimetä sellaisiksi, joissa käytön voisi päätellä lisääntyvän keskimääräistä selvästi enemmän.

Keskimääräistä useampi enintään 30-vuotias, opiskelija sekä vasemmistoliittoa tai vihreitä kannattava kuitenkin arvioi käyvänsä tänä vuonna kirjastossa aiempaa enemmän. Samat ryhmät erottuivat samasta syystä silloinkin, kun kysyttiin verkkoasioimisesta.

Seuraavan sivun taulukosta havaitsee, että ahkerimmilla kirjastokävijöillä sekä siellä 2-3 kuukauden välein käyvillä on eniten aikeita lisätä oleskeluaan siellä. Kaikkien taulukoissa mainittujen ryhmien enemmistö kuitenkin arvelevat kirjastokäyntiensä pysyvän entisissä määrissään.

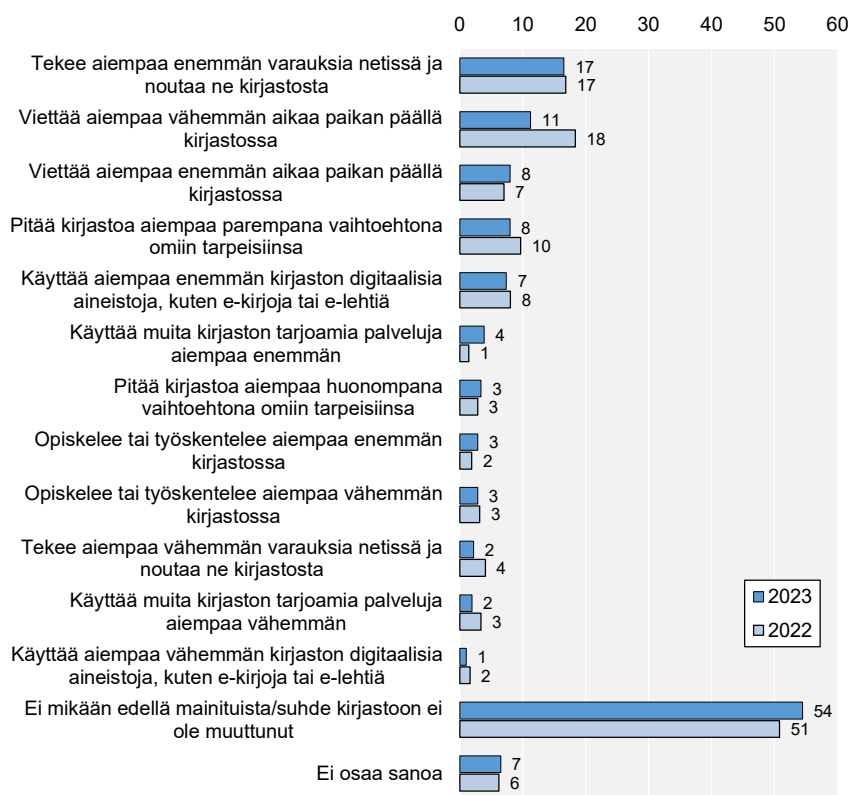
Taulukko 1. Kirjaston käyttöaiheet tänä vuonna verrattuna viime vuoteen. Kirjastossa paikan päällä käyneiden arviot (%).

	Kävi kirjastossa vuonna 2022					
	Väh. kerran viikossa	2-3 krt./ kk	Kerran/ kk	2-3 kk:n välein	1-2 krt. vuosi	Har- vemmin
Aikoo käydä...						
Enemmän	32	27	23	39	28	17
Saman verran	60	65	69	50	53	52
Vähemmän	5	7	4	7	5	6
Ei osaa sanoa	4	1	5	4	14	25

Vaikka käytön määrässä saattoi havaita tiettyjä muutoksia, enemmistön kirjastosuhde ei ole muuttunut lainkaan. 54 prosenttia on tätä mieltä.

Vähäiset muutokset ovat itse asiassa hyvin linjassa edellä mainitun kanssa. Aiempaa harvempi aikoo jatkossa viettää aikaisempaa vähemmän aikaa paikan päällä kirjastossa. Hieman useampi kuin vielä viime vuonna uskoo käyttävänsä kirjaston tarjoamia palveluita aiempaa enemmän.

Oman kirjastosuhteen muuttuminen viimeisen vuoden - kahden aikana
(%), n=1043, 1001

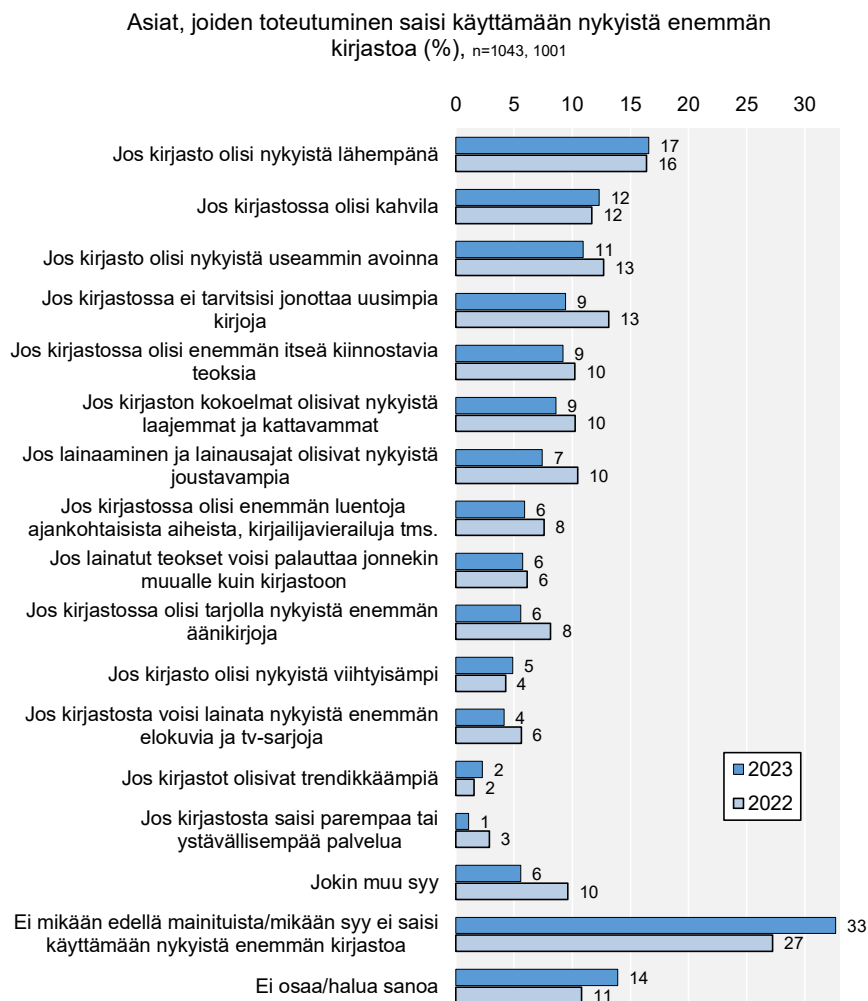
*tulostaminen, internetin käyttö, työpajat ym.

Naisista (45 %) hieman useampi kuin miehistä (33 %) kertoi jonkinlaisesta kirjastosuhteen muuttumisesta. Eniten se on muuttunut enintään 30-vuotiailla (60 %) ja heistä pitkälti koostuvilla opiskelijoilla (70 %).

Läheisempi sijainti, joustavammat aukiolot ja uusien kirjojen helpompi saatavuus lisäisivät intoa käyttää kirjastoa enemmän

Joka kolmas (33 %) kokee, ettei mikään asia saisi heitä käyttämään nykyistä enemmän kirjastoa. Tämä pätee erityisesti niihin, jotka jättävät sen palvelut nytkin hyödyntämättä.

Nimittäin 44 prosenttia niistä, jotka eivät käyneet lainkaan kirjastossa viime vuonna, sanoi, ettei mikään syy saisi heitä lähtemään sinne. Lisäksi 15 prosenttia heistä ei osannut sanoa, mitä ajattelee asiasta.

Kääntäen tämä kuitenkin tarkoittaa sitä, että kaksi viidestä kirjastot kokonaan ohittaneestakin voisi ainakin joissakin olosuhteissa harkita kirjastossa käymistä.

Nykykäyttäjistä selvästi useampi voisi ajatella hyödyntävänsä kirjastoa nykyistä enemmän. Esimerkiksi siellä viikoittain vierailevista 61 prosenttia saattaisi mennä sinne useamminkin.

Keskimäärin 53 prosenttia suomalaisista voisi käyttää kirjastoa nykyistä enemmän. Ainakin runsaat kaksi miljoonaa kansalaista voisi siten olla houkuteltavissa nykyistä vahvempiin kirjastoelämyksiin. Potentiaali on valtava.

Eipä ihme, että syitä aktivoitumiselle on paljon, eikä mikään yksittäinen peruste nouse selvästi toisten yläpuolelle.

Silti voi todeta, että kirjaston läheisyys lisää halua käyttää sitä. Siellä missä matka on pitkä, tämän voisi ymmärtää myös virtuaalisesti. On tärkeää, että kirjasto on helposti saavutettavissa ja kynnys sinne menemiseen matala, ajateltiinpa asiaa fyysisesti tai henkisesti.

Saavutettavuus tarkoittaa myös aukioloaikoja. Kaikkein aktiivisimmat kävijät totesivatkin, että voisivat käydä kirjastossa useammin, jos se olisi nykyistä useammin avoinna.

Joillakuilla on kokoelmiin liittyviä toiveita ja löytyy sellaisiakin, jotka toivoisivat kirjaston tarjoavan kahvila-palveluja.

Muutamit muistuttivat myös kirjoista. Heitä innostaisi se, jos uusimpia kirjoja ei tarvitsisi jonottaa yhtä kauan kuin nyt.

Kun tuoreita tuloksia vertaa viime vuonna kerättyihin, havaitsee, että nyt useampi kuin silloin totesi, ettei löydä syytä, jonka vuoksi kävisi kirjastossa nykyistä useammin.

Tämä ei yllätä, kun tietää, että kirjastossa käynti on ollut nyt yleisempää kuin vuosi sitten. Siten osa vuosi sitten ilmaistusta potentiaalista on ehtinyt siirtyä kirjastovierailuiksi. Niinpä jäljelle jääneestä osassa kirjaston kokonaan sivuuttavien rooli muodostuu suhteellisesti ottaen suuremmaksi.

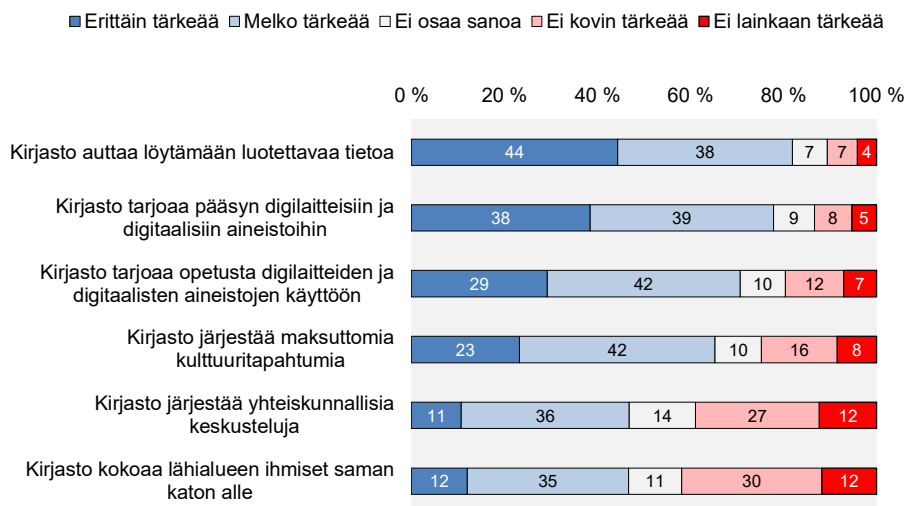
Kirjastoilla ajatellaan olevan paljon tärkeitä tehtäviä, joista niiden tulee huolehtia

Valtaenemmistö pitää tärkeänä sitä, että kirjasto auttaa löytämään luotettavaa tietoa. Useampi kuin neljä viidestä (82 %) pitää tätä merkittävänä kirjastolle kuuluvana asiana.

44 prosentin mielestä on erittäin tärkeää, että kirjasto auttaa luotettavan tiedon löytymisessä. 38 prosentille se on melko tärkeää.

Melkein yhtä moni (77 %) korostaa kirjaston roolia digilaitteisiin ja digitaalisiin aineistoihin pääsyn tarjoavana tahona. 38 prosentille tämä on erittäin ja 39 prosentille melko tärkeä asia.

Kuinka tärkeänä pitää, että kirjasto huolehtii seuraavista asioista (%)

Kirjaston digilaitteiden ja digitaalisten aineistojen käyttöön tarjoama opetus on vähintään melko tärkeä asia 71 prosentin mielestä.

Enemmistölle merkitystä on siltäkin, että kirjasto järjestää maksuttomia kulttuuritapahtumia. Käytännössä kaksi suomalaista kolmesta (65 %) on sitä mieltä, että kyseessä on kirjaston tärkeä tehtävä.

Kysymykset siitä, pitääkö kirjaston järjestää yhteiskunnallisia keskusteluja tai koota lähialueen ihmiset saman katon alle, jakavat suomalaisten käsityksiä.

Melkein joka toinen (47 %) pitää kumpaa tahansa niistä kirjaston vähintään melko tärkeänä tehtävänä. Melkein yhtä moni kuitenkin on toista mieltä.

39 prosentin mielestä ei ole kovinkaan tärkeää, onko kirjastoissa yhteiskunnallisia keskusteluja. 42 prosenttia ajattelee, ettei kirjaston välttämättä tarvitse toimia alueen ihmisiä kokoavana voimana.

Yhteenvedon liitteenä olevista graafisista esityksistä näkee eri väestöryhmien suhtautumisen kuhunkin kirjaston tehtävään.

Kaikista tutkituista väestöryhmistä löytää erilaisia näkemyksiä, jotka kuitenkin jakautuvat usein melko samalla tavoin kuin koko väestöllä keskimäärin.

Tiettyjä painotuksia kuitenkin on havaittavissa.

Esimerkiksi naiset pitävät järkiään kysymyksessä mainittuja asioita tärkeämpinä kirjaston tehtävinä kuin miehet.

Poliittinen suhtautuminen on toinen mielipiteisiin systemaattisesti vaikuttava tekijä. Vihreät ja vasemmistolaiset tapaavat pitää mitä tahansa asiaa tärkeämpänä kuin muiden puolueiden kannattajat.

Kokoomuslaiset ja varsinkin perussuomalaiset puolestaan ovat huomattavasti epäileväisempiä kuin muut, vaikka mahtuu näidenkin puolueiden kannattajiin paljon niitä, jotka pitävät mitä tahansa kysytyä asiaa kirjaston tärkeänä tehtävänä.

Sosialidemokraatit ja keskustalaiset ovat näkemyksineen lähimpänä koko joukon keskiarvoa.

Taulukko 2. Kuinka tärkeänä pitää, että kirjasto huolehtii eräistä asioista: erittäin + melko tärkeää -osuudet kirjaston käyttöuseuden mukaan. Kirjastossa paikan päällä käyneiden arviot (%).

	Kävi kirjastossa vuonna 2022					
	Väh. kerran viikossa	2-3 krt./ kk	Kerran/ kk	2-3 kk:n välein	1-2 krt. vuosi	Har-/ vemmin
Kuinka tärkeää on, että kirjasto...						
auttaa löytämään luotettavaa tietoa	87	91	84	89	87	78
tarjoaa pääsyn digilaitteisiin ja digitaalisten aineistojen käyttöön.....	81	86	82	83	81	76
tarjoaa opetusta digilaitteiden ja digitaalisten aineistojen käyttöön.....	79	79	72	71	73	74
järjestää maksuttomia kulttuuritapahtumia	76	80	69	71	72	61
järjestää yhteiskunnallisia keskusteluja	62	58	51	47	46	47
kokoaa lähialueen ihmiset saman katon alle.....	62	62	51	46	45	49

Yllä olevaan taulukkoon on merkitty kirjastossa eri tavoin paikan päällä käyneiden näkemykset. Siitä näkee, että vaikka harvoin kirjastossa käyvistä aavistuksen pienempi osa kuin kirjastojen aktiivikäyttäjistä korostaa

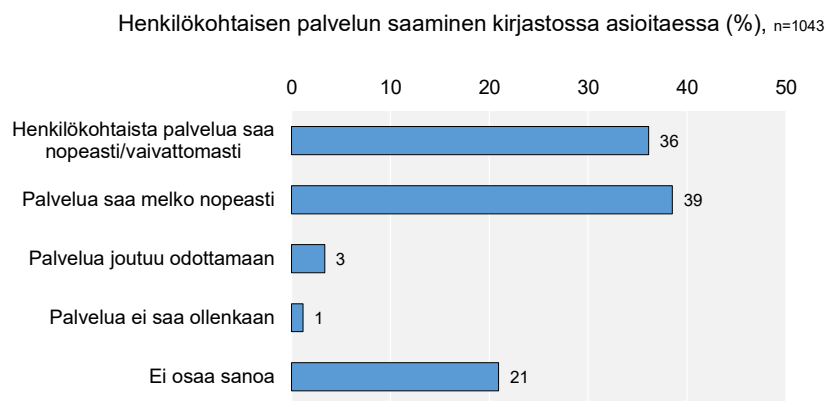
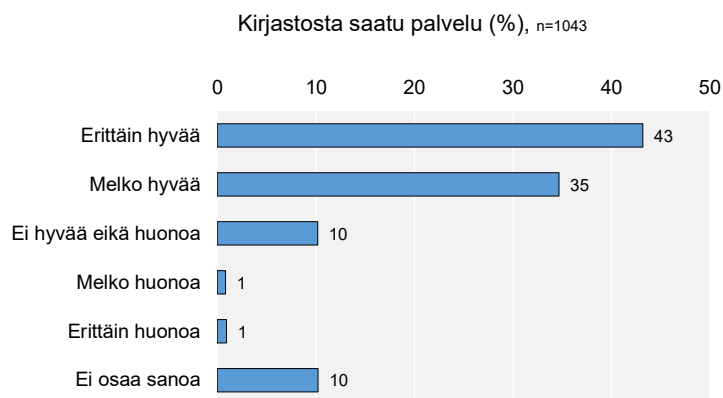
kirjaston roolia esim. kulttuuritapahtumien ja yhteiskunnallisten keskustelujen järjestäjänä, myös heistä suuri osa kokee näidenkin asioiden lukeutuvan kirjaston tärkeisiin tehtäviin.

Kun tarkastellaan kirjaston roolia luotettavan tiedon löytäjänä tai digitaalisten aineistojen ja välineiden tarjoajana sekä niiden käytön opastajana, aktiivisten ja passiivisten kirjastonkäyttäjien välinen ero on lähes olematon.

Valtaenemmistö kokee saavansa hyvää palvelua kirjastoissa, sama pätee henkilökohtaisen palvelun vaivattomuuteen

Kirjastosta saatava palvelu on suomalaisten mielestä erinomaista. 43 prosenttia pitää sitä erittäin hyvänä, 35 prosentin arvioidessa sen melko hyväksi. Joka kymmenes ei pidä sitä sen enempää hyvänä kuin huononakaan.

Vain kaksi suomalaista sadasta kokee kirjastosta saatavan palvelun olevan huonoa. Joka kymmenennellä ei ole asiasta mielipidettä

Lisäksi kysyttiin, kuinka nopeasti tai vaivattomasti kirjastosta saa henkilökohtaista palautetta. Siihenkin annetut vastaukset kertovat hyvästä palvelukokemuksesta.

36 prosentin mielestä kirjastossa saa palvelua nopeasti tai vaivattomasti. 39 prosenttia kokee, että sitä tulee melko nopeasti. Vain neljä prosenttia antoi tässä kirjastolle kriittistä palautetta, joka viidennen olta vailla mielipidettä.

Valtaosa kaikkiin tutkittuihin väestöryhmiin kuuluvista kertoi saaneensa hyvää palvelua kirjastossa.

Silti voi todeta, että naisista tämä ajatus oli useammalla kuin miehistä. Keski-ikäiset ja varttuneet taas kertoivat erittäin hyvästä palvelusta useammin kuin nuoret.

Maaseutumaisissa kunnissa asuvat erottuivat joukosta, koska heidän enemmistönsä kirjastossa saama palvelu oli ollut erittäin hyvää. Samasta syystä voi mainita akateemisesti koulutetut, itsensä poliittiseen vasemmistoon lukevat sekä vasemmistoliittolaiset ja vihreät.

Taajaan asutuissa ja maaseutumaisissa kunnissa keskimääräistä useampi totesi myös henkilökohtaista palvelua olevan tarjolla nopeasti ja vaivattomasti. Myös vihreistä ja vasemmistoliiton kannattajista moni oli samaa mieltä.

Taulukko 3. Näkemykset kirjastosta saatavasta palvelusta. Erittäin hyvä/henkilökohtaista palvelua saa nopeasti/vaivattomasti -osuudet kirjaston käyttöuseuden mukaan. Kirjastossa paikan päällä käyneiden arviot (%).

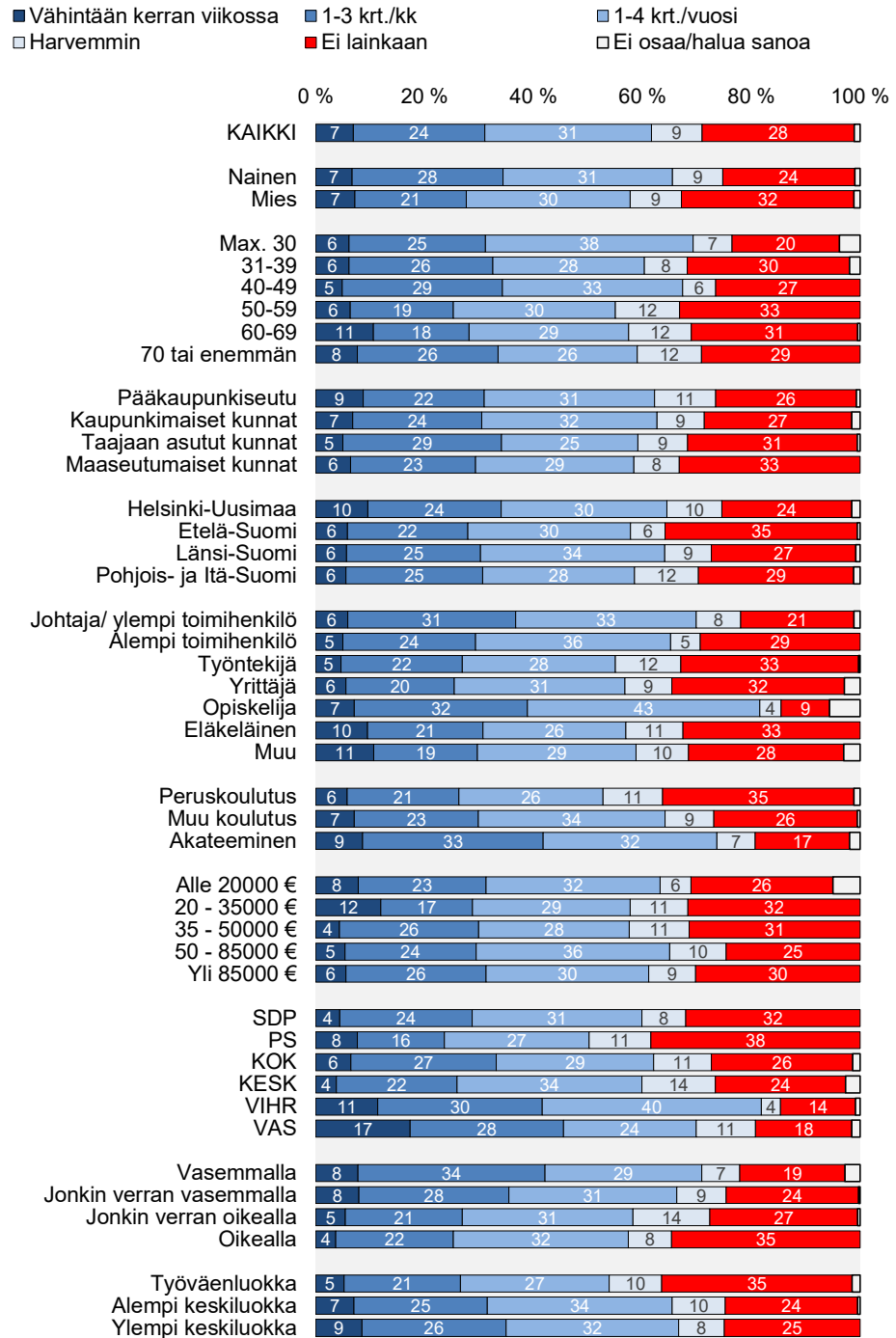
Kävi kirjastossa vuonna 2022						
	Väh. kerran viikossa	2-3 krt./ kk	Kerran/ kk	2-3 kk:n välein	1-2 krt. vuosi	Har-/ vemmin
Kuinka tärkeää on, että kirjasto...						
Kirjastossa saatu palvelu on erittäin hyvää	59	64	55	50	44	47
Henkilökohtaista palvelua saa nopeasti/vaivattomasti	54	59	47	44	39	37

Oheisesta taulukosta näkyvät kirjastossa paikan päällä vierailevien näkemykset.

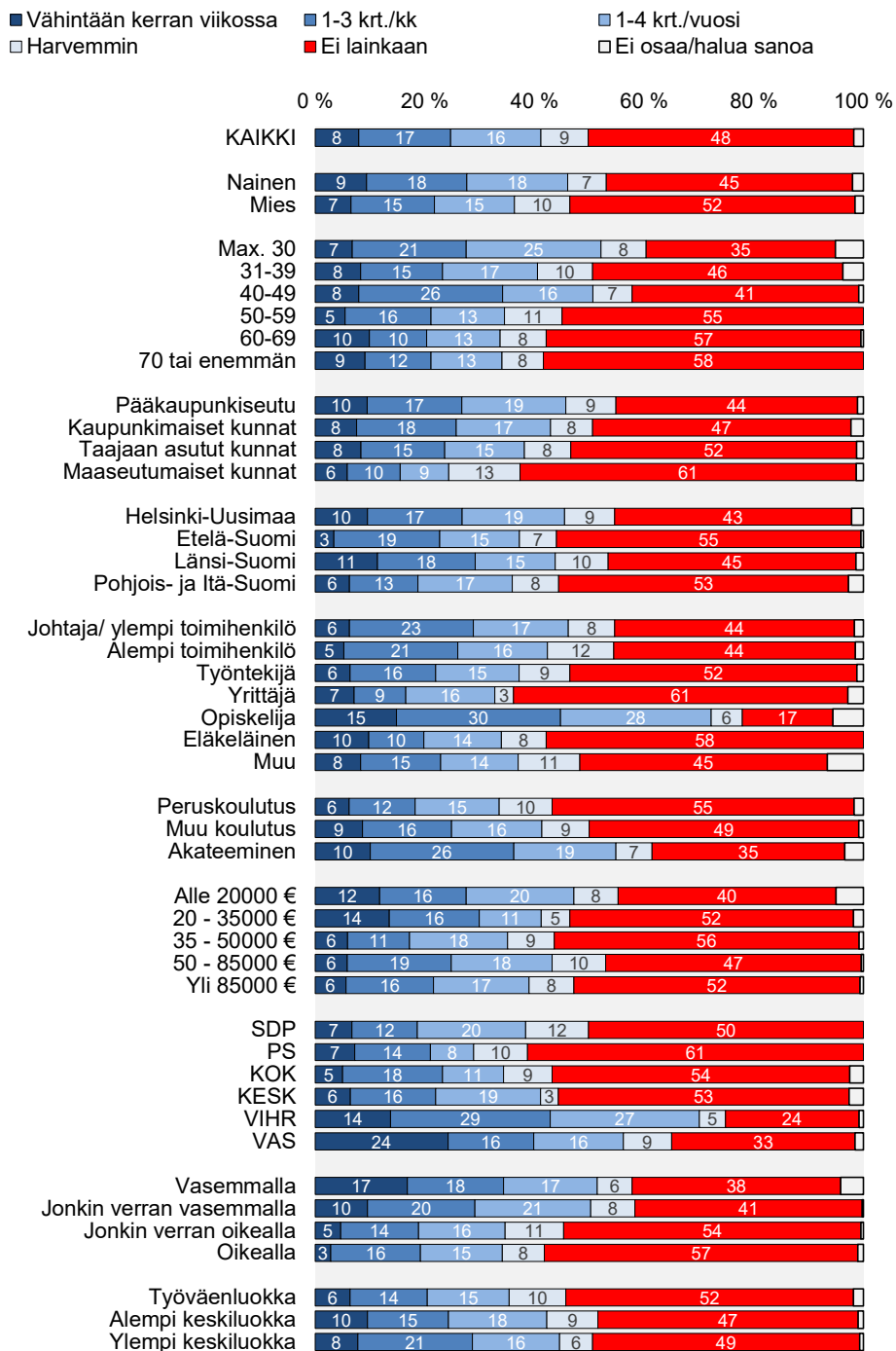
Palvelun erittäin hyväksi ja sujuvaksi kokevia löytää satunnaisista kirjastokävijöistä keskimääräistä hieman vähemmän. Toisaalta heistäkin melko suuri joukko on sitä mieltä, että kirjasto selviää tässä suhteessa erittäin hyvin.

Enemmistö kirjastojen käyttäjien aktiivisimmasta osasta ei pelkästään pidä palvelua erittäin hyvänä, vaan toteaa saavansa kirjastossa henkilökohtaista palvelua nopeasti ja vaivattomasti.

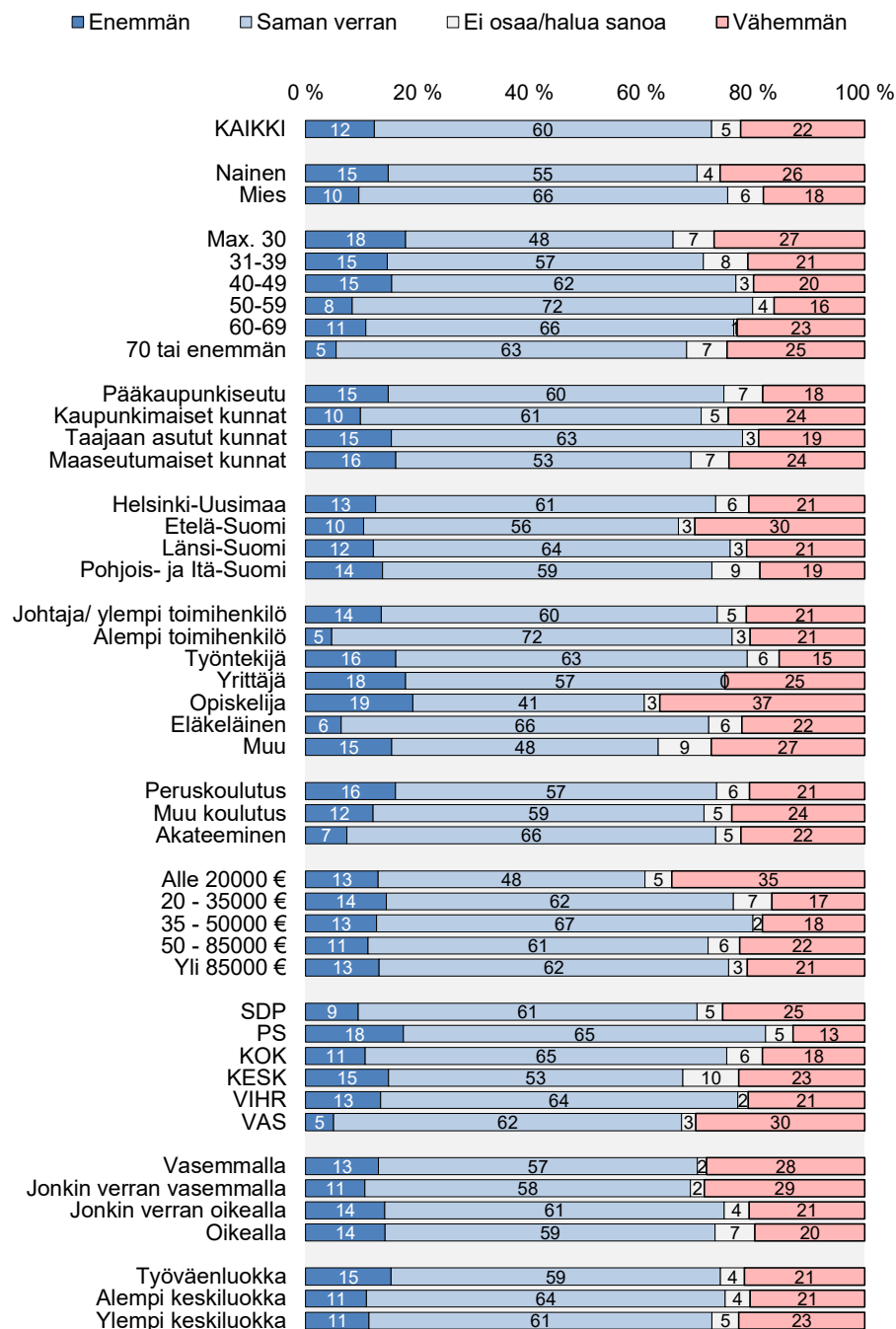
Kirjaston käyttäminen paikan päällä vuonna 2022 (%), n=1043

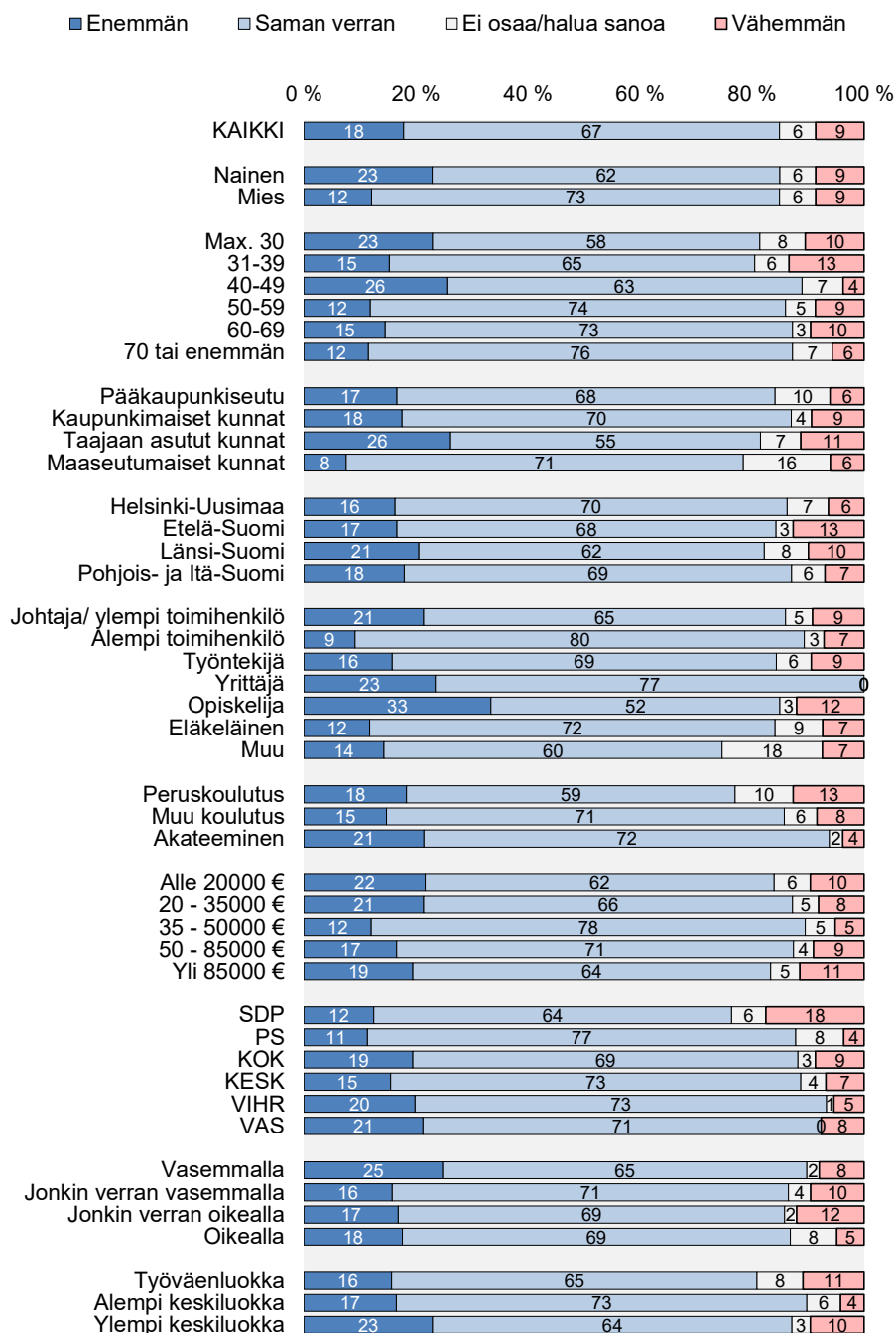
Kirjaston käyttäminen verkossa vuonna 2022 (%), n=1043

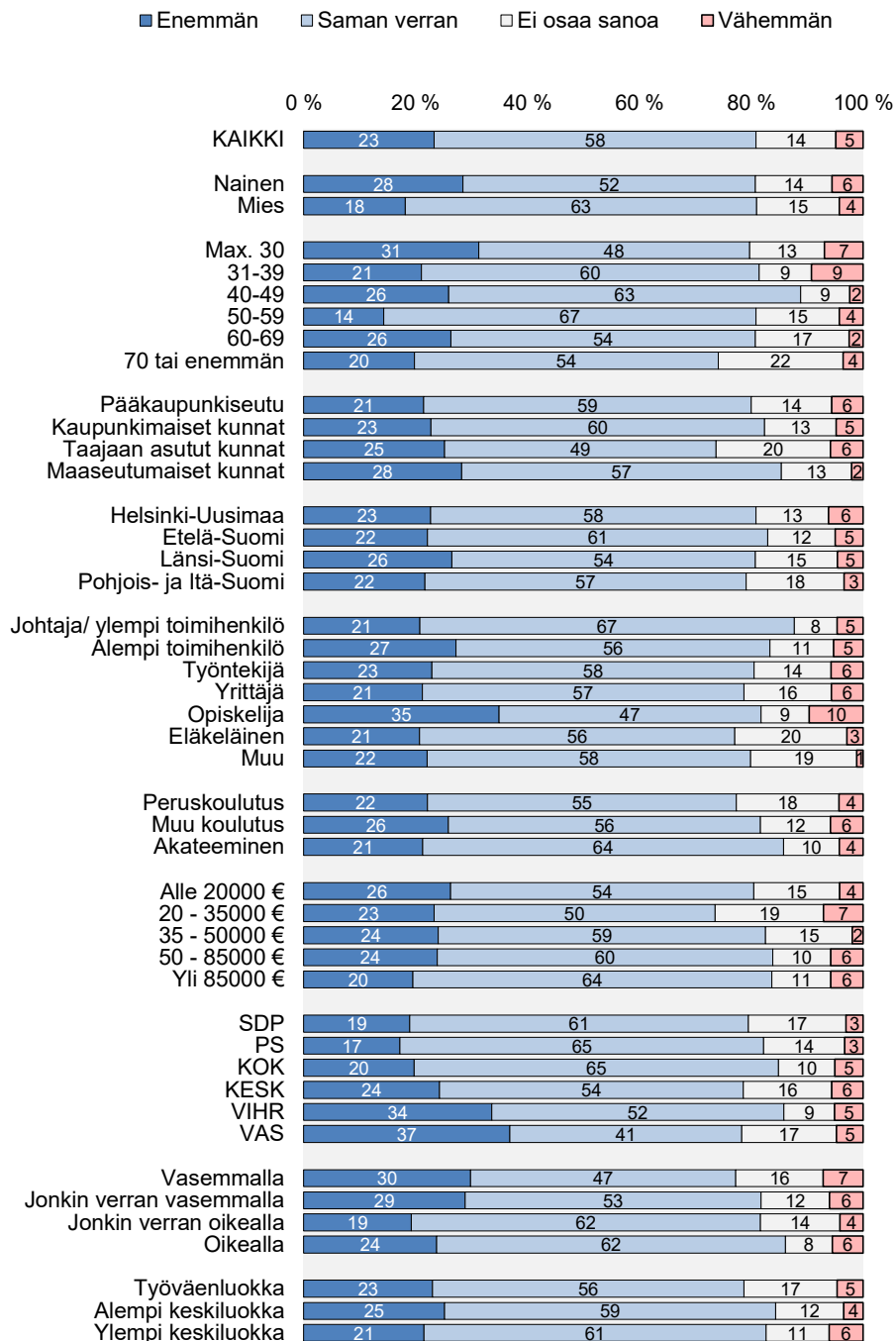
Kirjaston käyttäminen vuonna 2022 verratuna aikaan ennen koronapandemian puhkeamista: *kävi kirjastossa paikan päällä* (%),
n=735

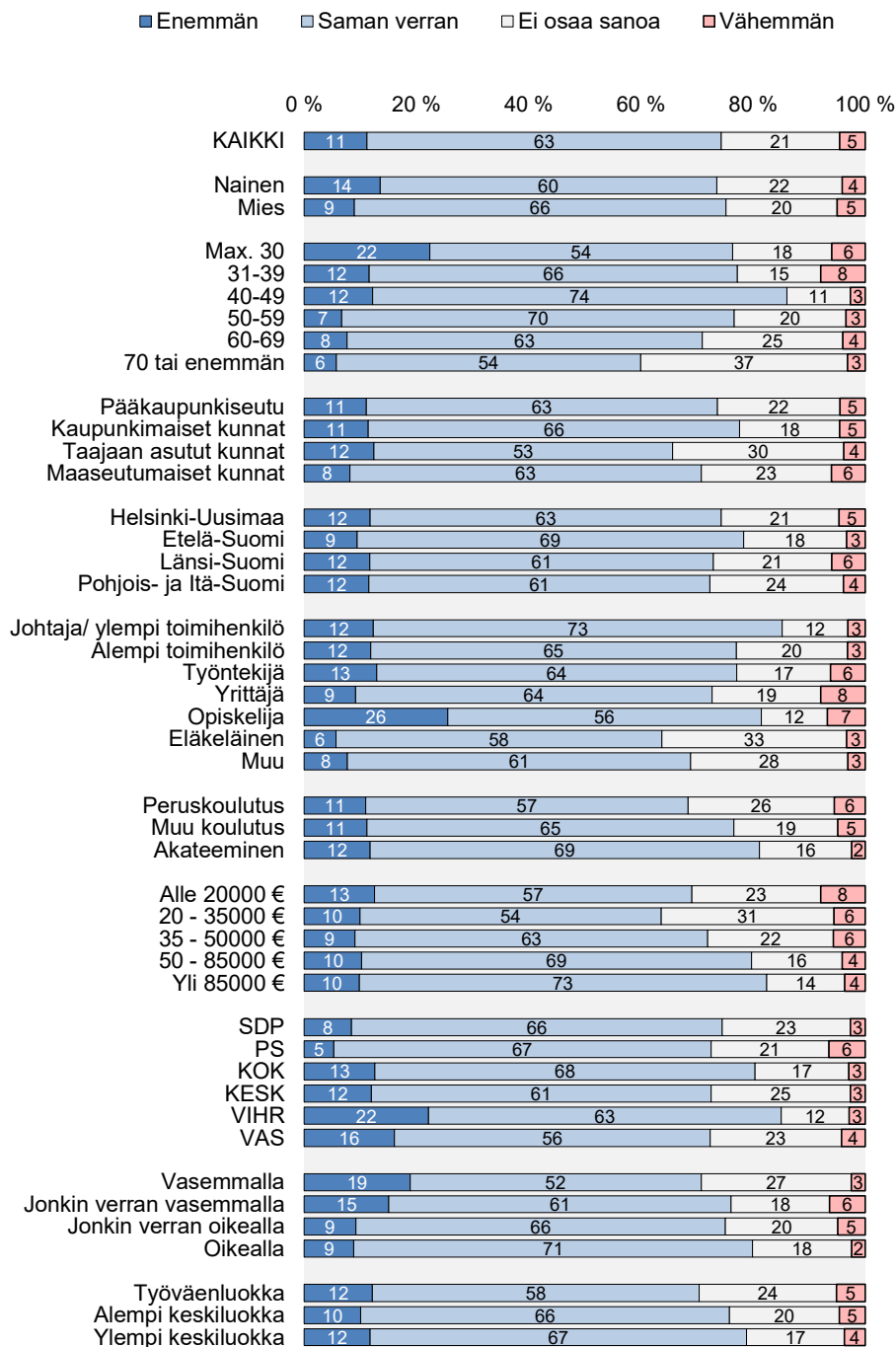
Kirjaston käyttäminen vuonna 2022 verratuna aikaan ennen koronapandemian puhkeamista: *käytti kirjastoa verkossa (%)*, n=512

Kirjaston käyttöaieket vuonna 2023 verrattuna vuoteen 2022:
käy kirjastossa paikan päällä (%), n=1043

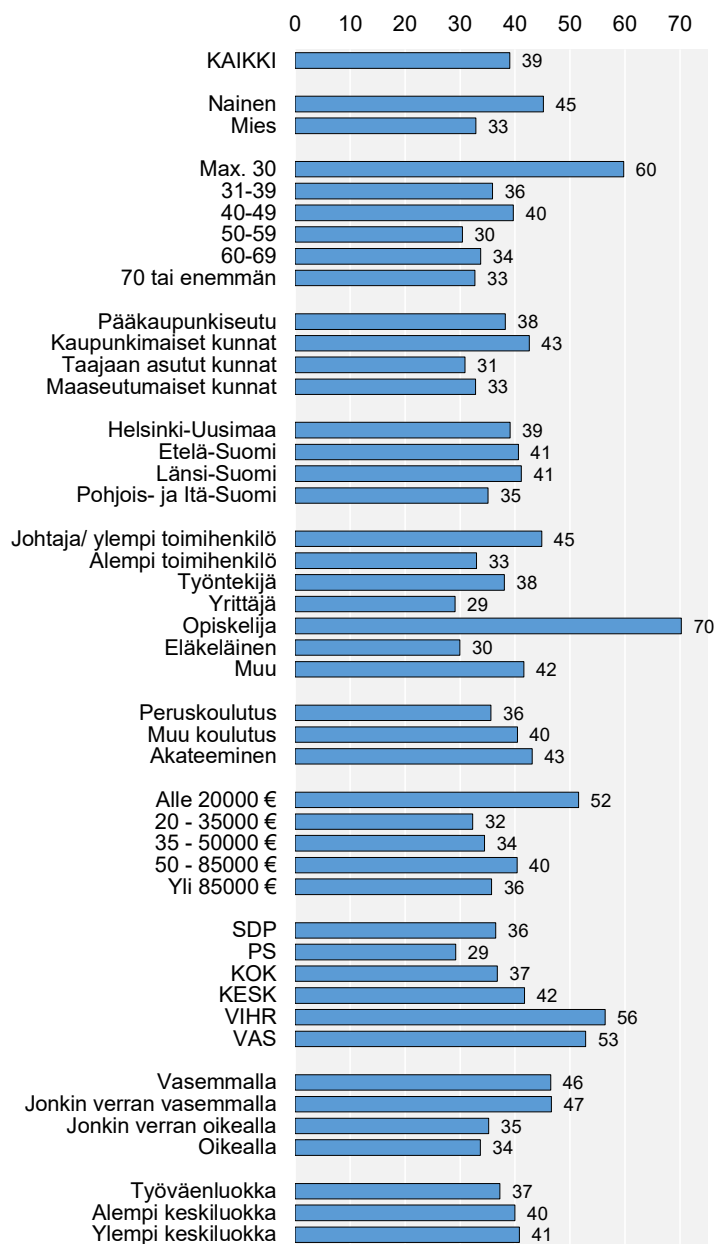

Kirjaston käyttöaieet vuonna 2023 verrattuna vuoteen 2022:
käyttää kirjastoa verkossa (%), n=1043

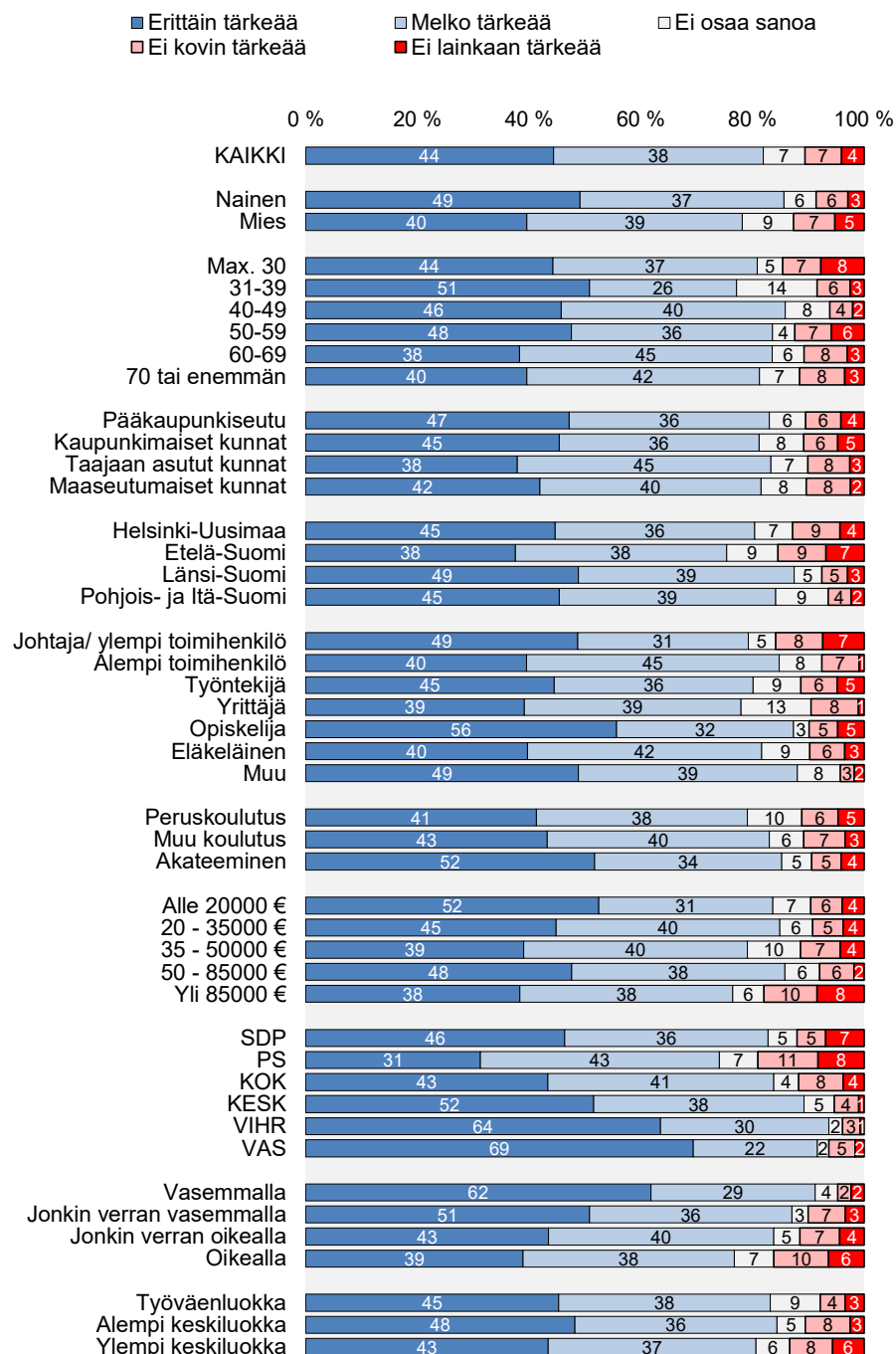

Oman kirjastosuhteen muuttuminen viimeisen vuoden - kahden aikana:
on muuttunut jollakin tavalla (%), n=1043

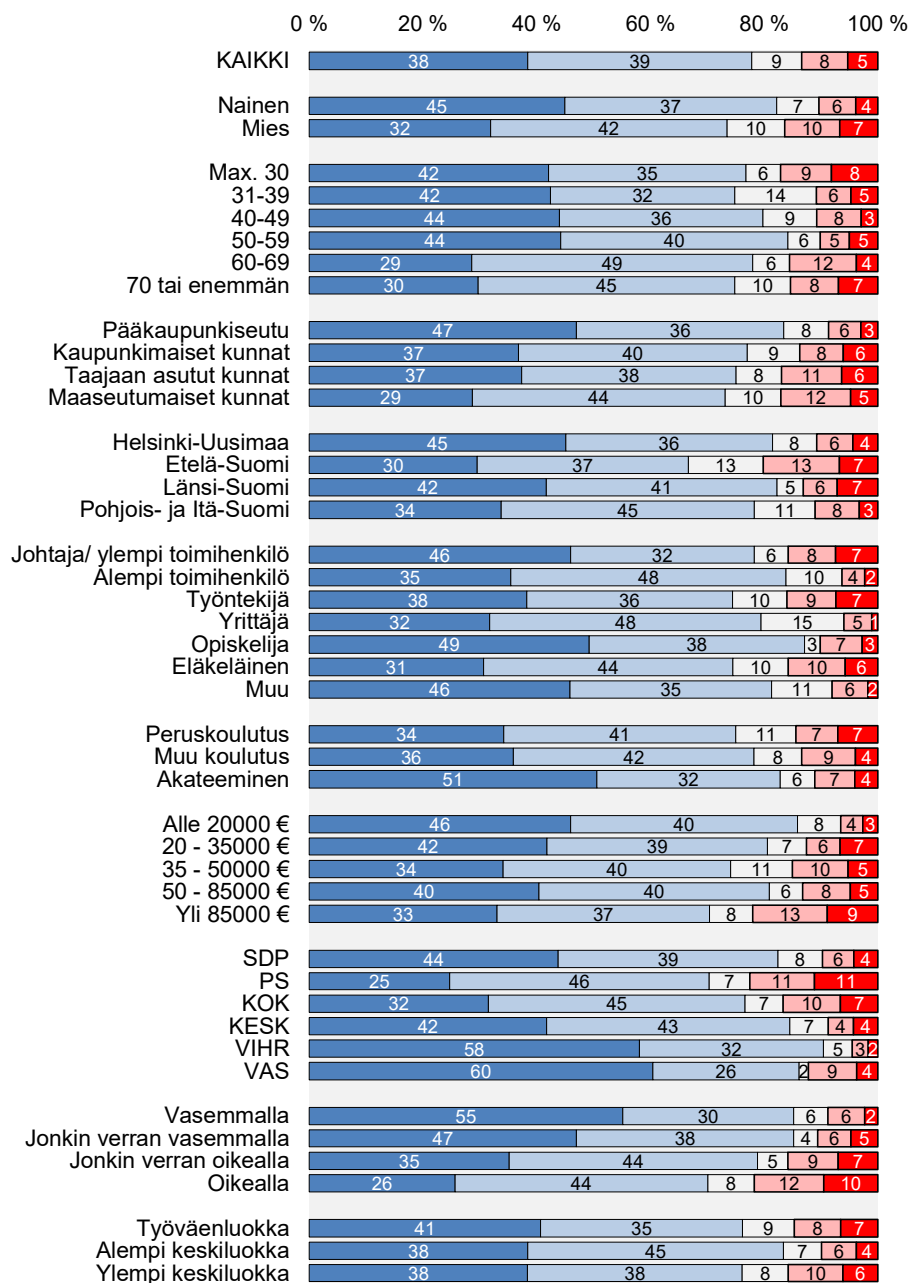

Kuinka tärkeänä pitää, että kirjasto huolehtii seuraavista asioista:
kirjasto auttaa löytämään luotettavaa tietoa (%), n=1043

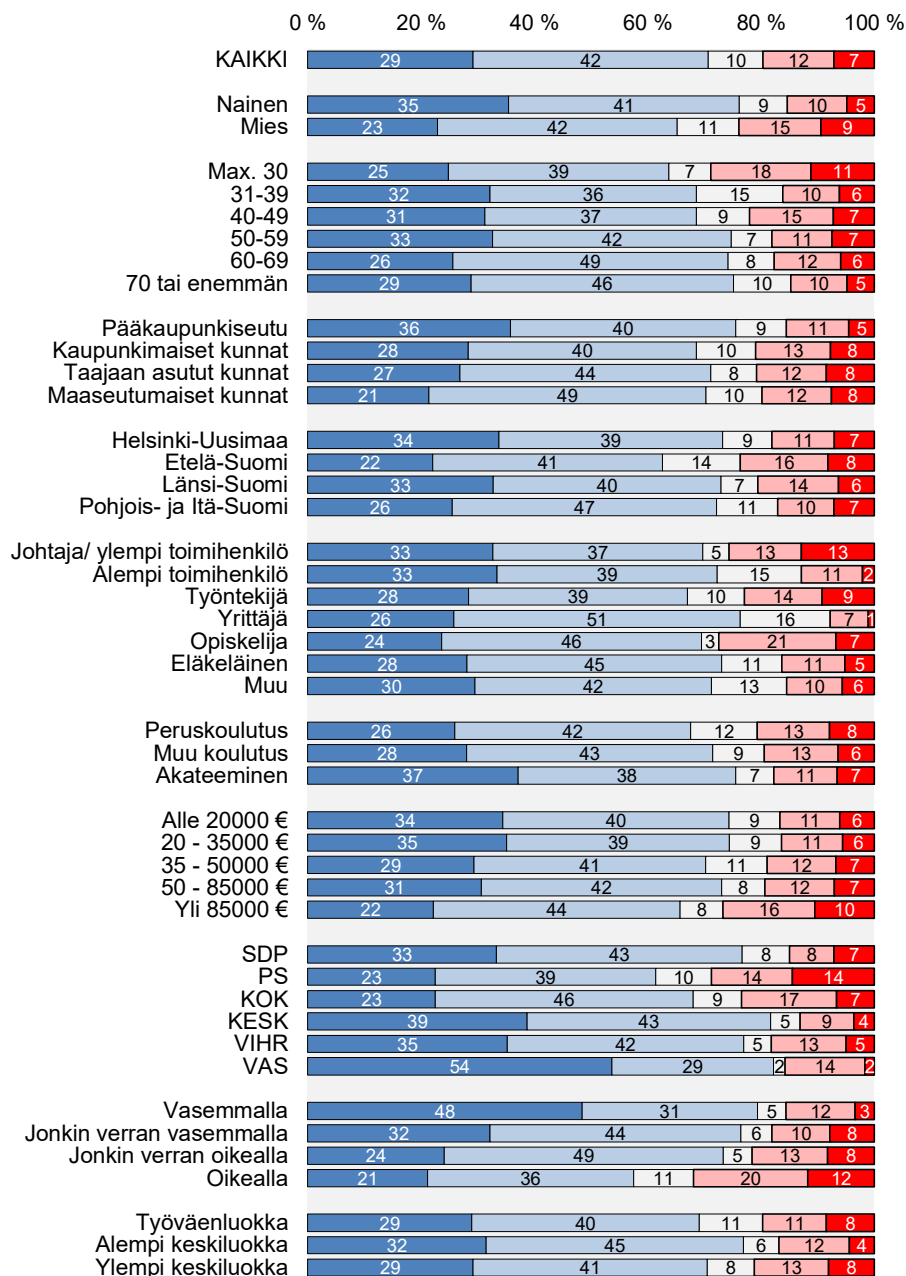
Kuinka tärkeänä pitää, että kirjasto huolehtii seuraavista asioista:
kirjasto tarjoaa pääsyn digilaitteisiin ja digitaalisiin aineistoihin (%),
 n=1043

■ Erittäin tärkeää   ■ Melko tärkeää   □ Ei osaa sanoa
 ■ Ei kovin tärkeää   ■ Ei lainkaan tärkeää

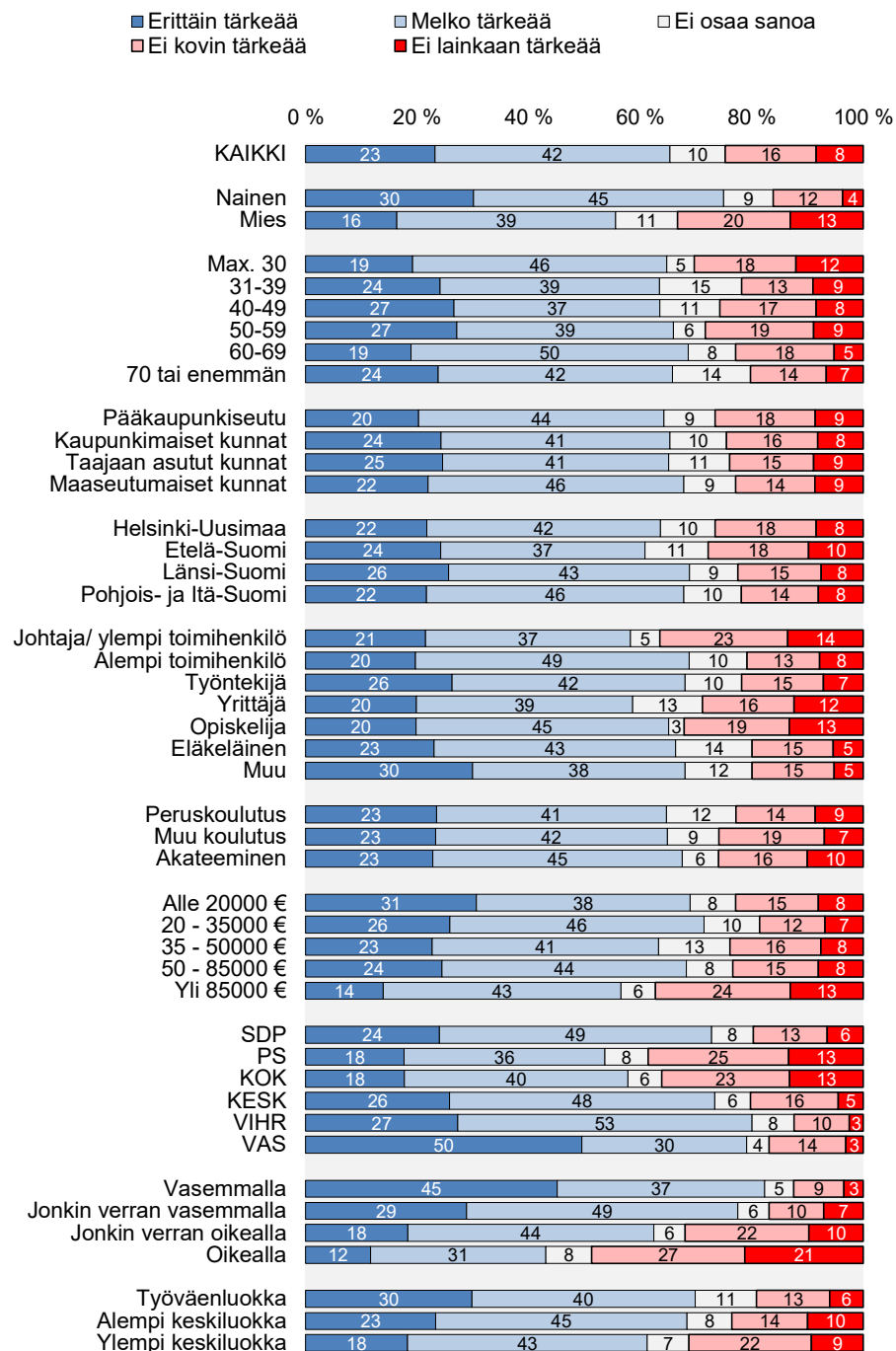

Kuinka tärkeänä pitää, että kirjasto huolehtii seuraavista asioista:
kirjasto tarjoaa opetusta digilaitteiden ja digitaalisten aineistojen
käyttöön (%), n=1043

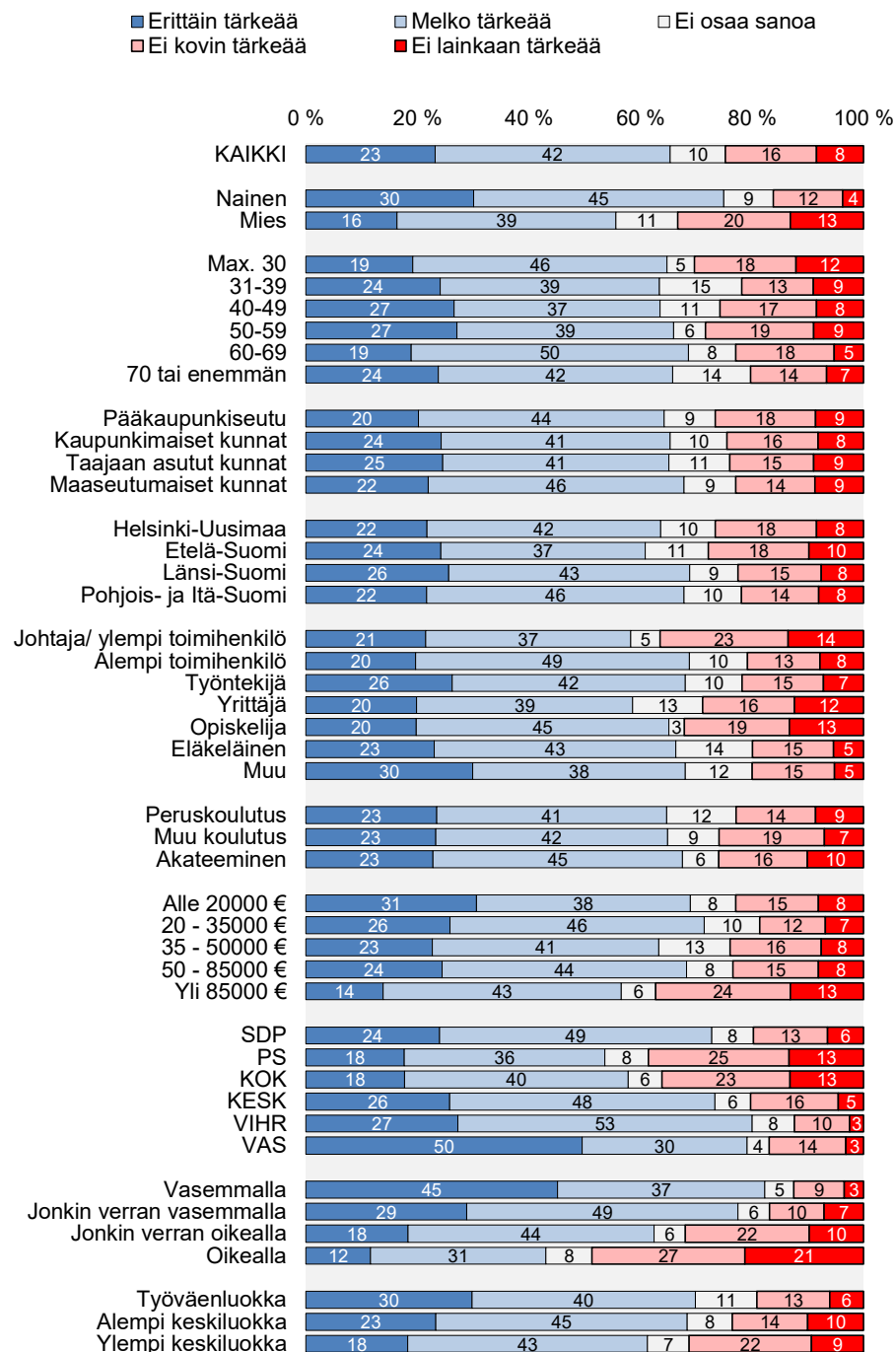
■ Erittäin tärkeää   ■ Melko tärkeää   □ Ei osaa sanoa
 ■ Ei kovin tärkeää   ■ Ei lainkaan tärkeää

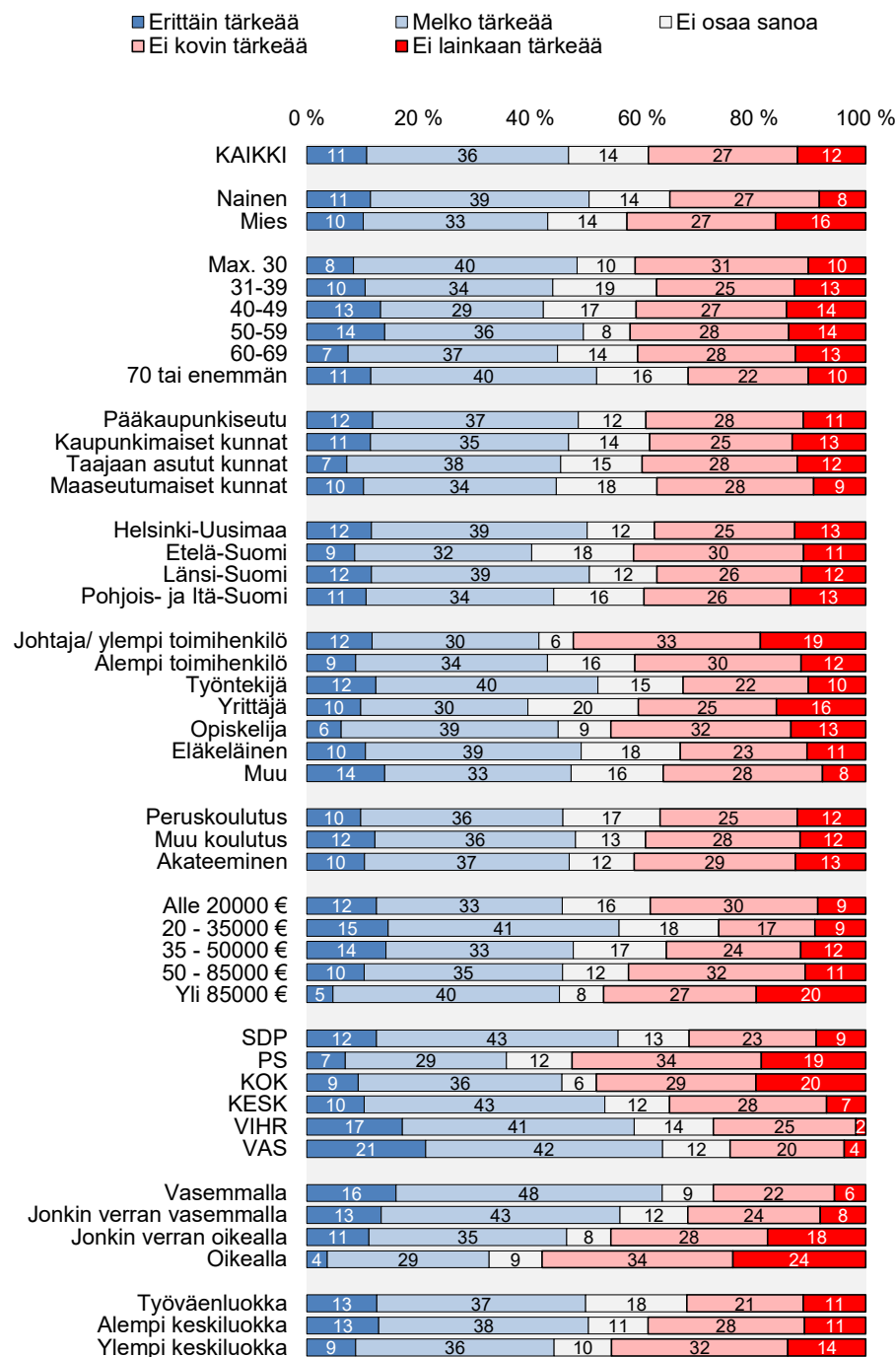
Kuinka tärkeänä pitää, että kirjasto huolehtii seuraavista asioista:
kirjasto järjestää maksuttomia kulttuuritapahtumia (%), n=1043

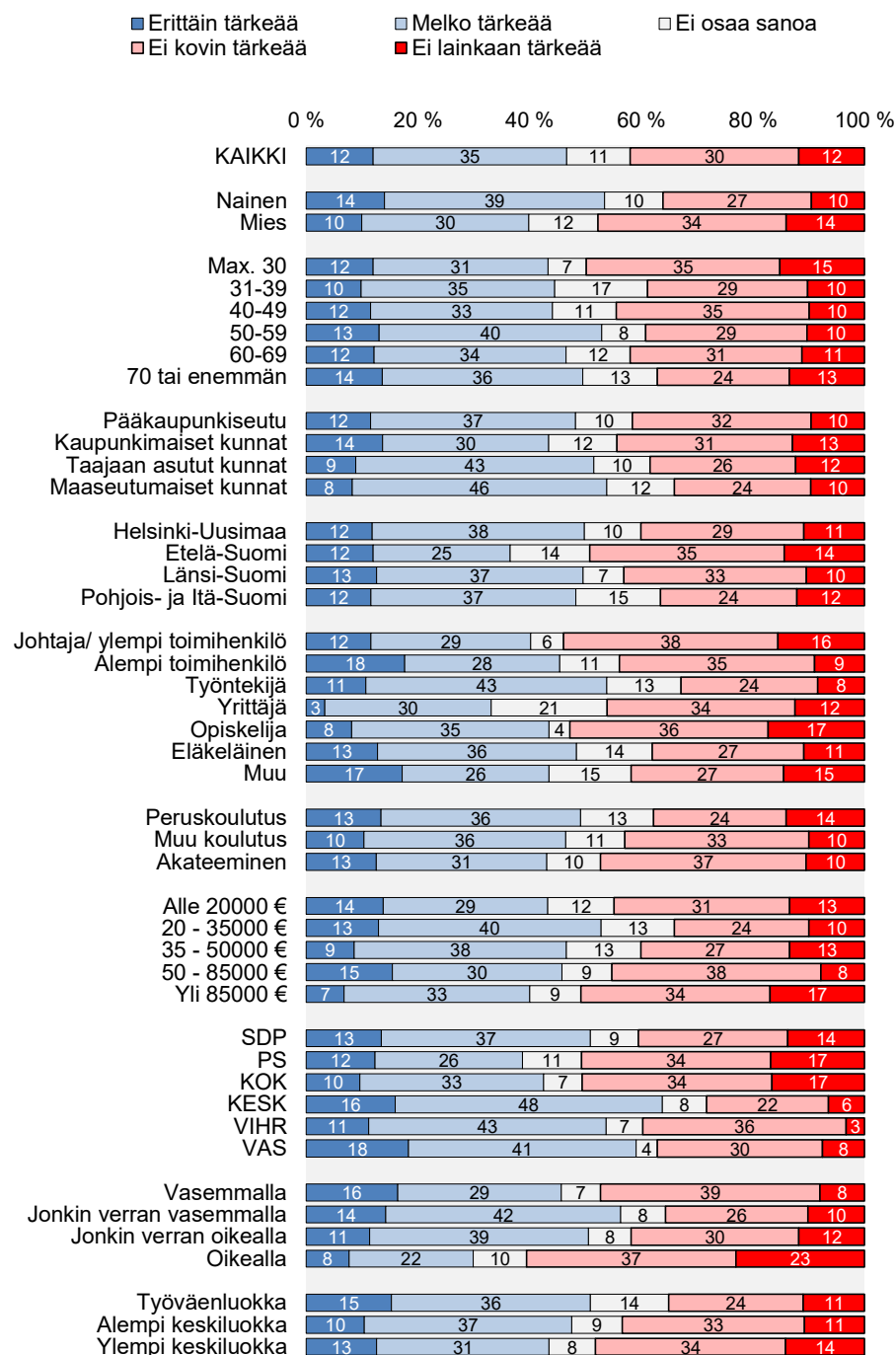
Kuinka tärkeänä pitää, että kirjasto huolehtii seuraavista asioista:
kirjasto järjestää maksuttomia kulttuuritapahtumia (%), n=1043

Kuinka tärkeänä pitää, että kirjasto huolehtii seuraavista asioista:
kirjasto järjestää yhteiskunnallisia keskusteluja (%), n=1043

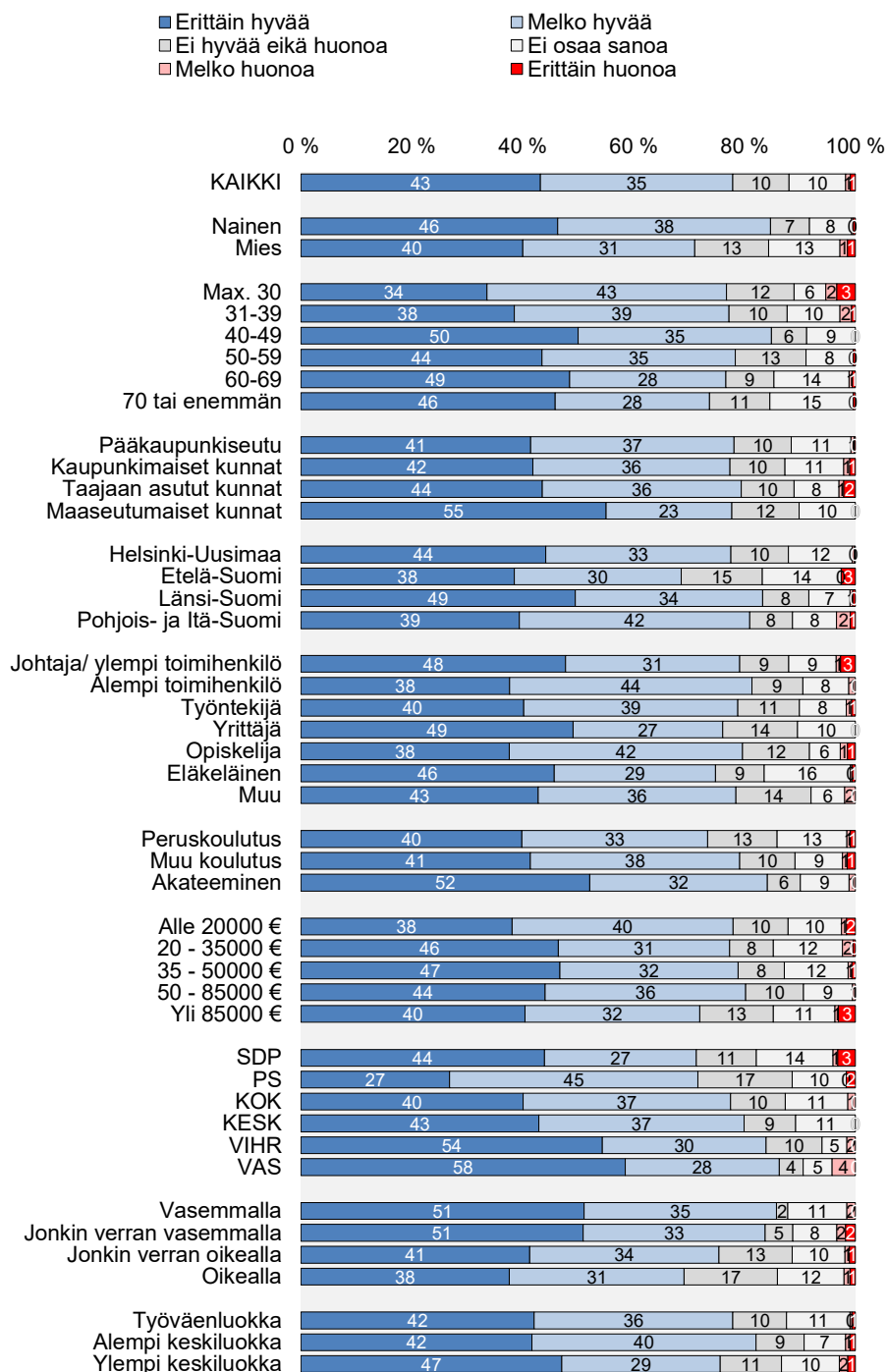

Kuinka tärkeänä pitää, että kirjasto huolehtii seuraavista asioista:
kirjasto kokoaa lähialueen ihmiset saman katon alle (%), n=1043

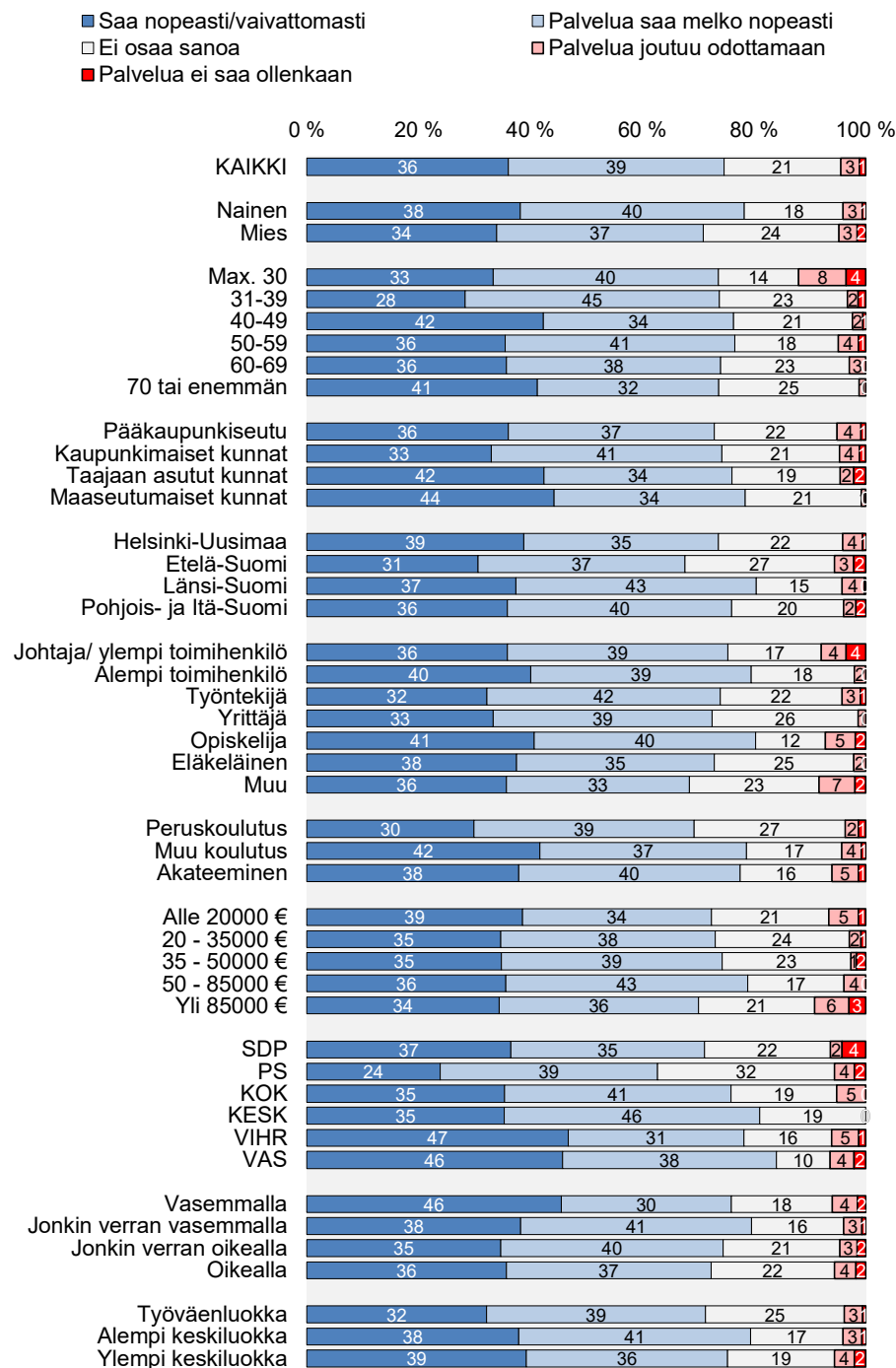

Kirjastosta saatu palvelu (%), n=1043

Henkilökohtaisen palvelun saaminen kirjastossa asioitaessa (%), n=1043

LOMAKE

Ensin taustoittava kysymys.

q001

Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tämänhetkistä tilannettasi? Oletko...?

Työelämässä

Lomautettu

Työtön

Koululainen tai opiskelija

Eläkkeellä

Muu

En osaa/halua sanoa

q002

Asuuko taloudessasi alaikäisiä lapsia?

Yksi lapsi

Kaksi lasta

Kolme lasta

Neljä lasta tai enemmän

Taloudessani ei asu lapsia

En osaa/halua sanoa

q003

Kuinka paljon käytit kirjastoa viime vuonna siten, että kävit kirjastossa paikan päällä?

Valitse alla olevista sinua parhaiten kuvaava vaihtoehto.

Päivittäin tai useita kertoja viikossa

Kerran viikossa

Pari – kolme kertaa kuukaudessa

Kerran kuukaudessa

Parin – kolmen kuukauden välein

Kerran – pari vuodessa

Harvemmin

Ei lainkaan

En osaa/halua sanoa

q004

Entä kuinka paljon olet käyttänyt kirjastoa verkossa viime vuonna?

Valitse alla olevista sinua parhaiten kuvaava vaihtoehto.

Päivittäin tai useita kertoja viikossa

Kerran viikossa

Pari – kolme kertaa kuukaudessa

Kerran kuukaudessa

Parin – kolmen kuukauden välein

Kerran – pari vuodessa

Harvemmin

Ei lainkaan

En osaa/halua sanoa

JOS TALOUDESSA LAPSIA (q002=1-4)

q005

Kuinka usein kävit viime vuonna kirjastossa yhdessä taloutesi lasten kanssa?

Valitse alla olevista sinua parhaiten kuvaava vaihtoehto.

Päivittäin tai useita kertoja viikossa

Kerran viikossa

Pari – kolme kertaa kuukaudessa

Kerran kuukaudessa

Parin – kolmen kuukauden välein

Kerran – pari vuodessa

Harvemmin

Ei lainkaan

En osaa/halua sanoa

q006

Kuinka paljon käytit kirjastoa viime vuonna, kun vertaat tilannetta aikaan ennen koronapandemian puhkeamista?

Enemmän kuin ennen pandemian puhkeamista

Vähemmän kuin ennen pandemian puhkeamista

Saman verran kuin ennen pandemian puhkeamista

En osaa/halua sanoa

JOS KÄYTTÄNYT PAIKAN PÄÄLLÄ (q003=1-7)

Kävit kirjastossa paikan päällä

JOS KÄYTTÄNYT KIRJASTOA VERKOSSA (q004=1-7)

Käytit kirjastoa verkossa

JOS TALOUDESSA LAPSIA JA KÄYNYT HEIDÄN KANSSAAN KIRJASTOSSA (q002=1-4 AND

q005=1-7)

Kävit kirjastossa yhdessä taloudessasi asuvan lapsen kanssa

q007

Kuinka olet aikeissa käyttää kirjastoa tänä vuonna (2023)? Sanoisitko, että verrattuna viime vuoteen, tänä vuonna...

Enemmän kuin viime vuonna (2022)

Vähemmän kuin viime vuonna (2022)

Saman verran kuin viime vuonna (2022)

En osaa sanoa

Käyt kirjastossa paikan päällä

Käytät kirjastoa verkossa

JOS TALOUDESSA LAPSIA (q002=1-4)

Käyt kirjastossa paikan päällä taloutesi lasten kanssa

JOS ON KÄYTTÄNYT KIRJASTOA (q003=1-7 TAI q004=1-7)

q008

Miten oma suhteesi kirjastoon on mielestäsi muuttunut viimeisen vuoden - kahden vuoden aikana?

Valitse alla olevista kaikki omalla kohdallasi kyseeseen tulevat vaihtoehdot.

Teen aiempaa enemmän varauksia netissä ja noudan ne kirjastosta

Teen aiempaa vähemmän varauksia netissä ja noudan ne kirjastosta

Vietän aiempaa enemmän aikaa paikan päällä kirjastossa

Vietän aiempaa vähemmän aikaa paikan päällä kirjastossa

Käytän aiempaa enemmän kirjaston digitaalisia aineistoja, kuten e-kirjoja tai e-lehtiä

Käytän aiempaa vähemmän kirjaston digitaalisia aineistoja, kuten e-kirjoja tai e-lehtiä

Opiskelen tai työskentelen aiempaa enemmän kirjastossa

Opiskelen tai työskentelen aiempaa vähemmän kirjastossa

Käytän muita kirjaston tarjoamia palveluja (tulostaminen, internetin käyttö, työpajat ym.) aiempaa

enemmän

Käytän muita kirjaston tarjoamia palveluja (tulostaminen, internetin käyttö, työpajat ym.) aiempaa vä-

hemmän

Pidän kirjastoa aiempaa parempana vaihtoehtona omiin tarpeisiini

Pidän kirjastoa aiempaa huonompana vaihtoehtona omiin tarpeisiini

Ei mikään edellä mainituista/suhteeni kirjastoon ei ole muuttunut

En osaa/halua sanoa

q009

Minkä seuraavien asioiden toteutuminen saisi sinut käyttämään nykyistä enemmän kirjastoa?

Valitse alla olevista kaikki omalla kohdallasi kyseeseen tulevat vaihtoehdot.

Jos kirjasto olisi nykyistä lähempänä

Jos kirjasto olisi nykyistä useammin avoinna

Jos kirjastosta saisi parempaa tai ystävällisempää palvelua

Jos kirjastossa ei tarvitsisi jonottaa uusimpia kirjoja

Jos kirjaston kokoelmat olisivat nykyistä laajemmat ja kattavammat

Jos kirjastossa olisi enemmän minua kiinnostavia teoksia

Jos kirjastosta voisi lainata nykyistä enemmän elokuvia ja tv-sarjoja

Jos kirjastossa olisi tarjolla nykyistä enemmän äänikirjoja

Jos lainaaminen ja lainausajat olisivat nykyistä joustavampia

Jos lainatut teokset voisi palauttaa jonnekin muualle kuin kirjastoon

Jos kirjastossa olisi enemmän luentoja ajankohtaisista aiheista, kirjailijavierailuja tms.

Jos kirjasto olisi nykyistä viihtyisämpi

Jos kirjastossa olisi kahvila

Jos kirjastot olisivat trendikkäämpiä

Jokin muu syy, mikä? _____

Ei mikään edellä mainituista/mikään syy ei saisi minua käyttämään nykyistä enemmän kirjastoa

En osaa/halua sanoa

q010

Kirjastosta saa luonnollisesti lainata erilaisia aineistoja kuten kirjoja ja lehtiä. Sillä on kuitenkin myös muita tehtäviä. Kuinka tärkeää mielestäsi on, että kirjasto huolehtii seuraavista asioista?

- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Ei kovin tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

Kirjasto kokoaa lähialueen ihmiset saman katon alle
Kirjasto järjestää yhteiskunnallisia keskusteluja
Kirjasto järjestää maksuttomia kulttuuritapahtumia
Kirjasto tarjoaa pääsyn digilaitteisiin ja digitaalisiin aineistoihin
Kirjasto tarjoaa opetusta digilaitteiden ja digitaalisten aineistojen käyttöön
Kirjasto auttaa löytämään luotettavaa tietoa

q011

Millaista palvelua olet saanut kirjastosta?

- Erittäin hyvää
- Melko hyvää
- En hyvää eikä huonoa
- Melko huonoa
- Erittäin huonoa
- En osaa sanoa

q012

Miten helposti/vaivattomasti saat henkilökohtaista palvelua asioidessasi kirjastossa?
Valitse alla olevista omaa mielipidettäsi vastaava tai sitä lähinnä oleva vaihtoehto.

- Henkilökohtaista palvelua saa nopeasti/vaivattomasti
- Palvelua saa melko nopeasti
- Palvelua joutuu odottamaan
- Palvelua ei saa ollenkaan
- En osaa sanoa